

รายงานการประชุม
เรื่อง วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน
ในวันอังคาร ที่ ๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น.

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายวรุฒม์ เกตุสิริ	นายแพทย์ชำนาญการ	ที่ปรึกษา
๒. นายทัตเทพ ลาภเดโช	นายแพทย์ปฏิบัติการ	ประธาน
๓. นายธนาวุฒิ พรหมดี	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล	คณะกรรมการ
๔. นางสาวพรชิตา เกื้อทาน	ทันตแพทย์ปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๕. นางสาวชฎาพร เประยะโพธิเดชะ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕.นางสาวเพียงใจ ฝางคำ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คณะกรรมการ
๖.นางสาวชิตชนก คุณสวัสดิ์	เภสัชกรปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๗.นางสาววรรณวิลาศ หอมจันทร์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๘.นางสาวสนธยา สมบูรณ์	จพ.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการ	คณะกรรมการ
๙.นางสาวราตรี จันทาโสม	นักวิชาการพัสดุ	คณะกรรมการ
๑๐.นางสาวสุรัส ลีลาส	เภสัชกรชำนาญการ	คณะกรรมการและเลขา
๑๑.นางสาวพิมพ์สฤติดา วรรณโคตร	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คณะกรรมการและเลขา

ประธานเปิดการประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

ก่อนวาระการประชุม ได้เปิดฉายวิดีโอทัศน์รณรงค์การต่อต้านการทุจริต

ฉายวิดีโอทัศน์รณรงค์ต่อต้านการทุจริต

ชุดที่ ๑ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น ไม่ใช่เรื่องไกลตัว!!!

<http://www.youtube.com/watch?v=f๒๐scZsL๓ZM>

ชุดที่ ๒ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest

<http://www.youtube.com/watch?v=๓๔l๙r๑๘MPOs>

ชุดที่ ๓ รายการ คู่กับ ป.ป.ช.(๖๐) ตอนที่ ๓ ผลประโยชน์ทับซ้อน

<http://www.youtube.com/watch?v=eCzkS๔RYCYE>

ชุดที่ ๔ เพิ่มพลังพลเมือง ปฏิรูประบบป้องกันและปราบปรามการทุจริต

<http://www.youtube.com/watch?v=iSKm๗iPNeao>

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

๑.๑ ตามที่รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารงานที่โปร่งใส โดยเน้นการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต สร้างกลไกป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต โดยกระทรวงสาธารณสุขกำหนดมาตรการ ๓ ป ๑ ค ในการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย (๑)ปลูกจิตสำนึก (๒)ป้องกัน (๓)ปราบปราม และ (๔) เครือข่าย มุ่งเน้นกลยุทธ์การป้องกันตามแนวนโยบายรัฐบาล ดำเนินงานผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตามหลักธรรมาภิบาล ช่วยยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้สูงขึ้น

โรงพยาบาลสิรินธร เล็งเห็นว่าความสำคัญในการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนจึงได้เชิญทุกท่านมาร่วมประชุมในวันนี้

๑มอบนโยบายการดำเนินงาน ITAและให้ความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

นายวรุฒม์ เกตุสิริ นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร ได้มอบนโยบายการดำเนินงาน ITA และให้ความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สรุปได้ดังนี้

โรงพยาบาลสิรินธร ได้เล็งเห็นความสำคัญในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐตามนโยบายดังกล่าว จึงได้แปลงนโยบายมาสู่การปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลสิรินธร “องค์กรคุณธรรมและโปร่งใส” โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

๑. บริหารทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยความโปร่งใส ใช้หลัก ธรรมาภิบาล
๒. พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพ คู่คุณธรรม
๓. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาระบบสุขภาพ
๔. ส่งเสริมบุคลากรให้บริการสร้างความประทับใจแก่ผู้รับบริการ

โดยใช้หลักกลไกหลักในการขับเคลื่อน ดังนี้

๑. ค่านิยมของกระทรวงสาธารณสุข คือMOPH

M: Mastery ฝึกฝนตนเองให้มีศักยภาพสูงสุด (ควบคุมตนเองให้ทำงาน คิดพูด อย่าง มีสติ ใช้กริยาวาจาเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ ค้นหาความรู้สม่ำเสมอ มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ)

O: Originality สร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ

P: People-centered approach ยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง เป็นศูนย์กลางในการทำงาน

H: Humility มีความอ่อนน้อมถ่อมตน การเคารพผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รู้แพ้รู้ชนะ เปิดรับฟังความเห็นต่าง จัดการความขัดแย้งด้วยวิธีสร้างสรรค์ ช่วยผู้อื่นแก้ปัญหาในยามคับขัน

๒. แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข(MOPHConduct)

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมตามแนวทางของจริยธรรม คุณธรรม หรืออุดมการณ์ ซึ่งเป็นหลักสากลที่วิญญูชนทั่วไปเห็นว่าดีงาม กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดี สอดคล้องกับค่านิยมกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ศรัทธาของประชาชน อันเป็นส่วนสำคัญในการมุ่งสู่เป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน” ๙ ประเด็นดังนี้

- ๑) ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) ตรงต่อเวลา ใช้เวลาให้คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ
- ๓) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน
- ๔) ร่วมกันเป็นหูเป็นตา ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๕) เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพประชาชน
- ๖) เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจเรียนรู้
- ๗) เข้าถึง ฟังได้ ใส่ใจบริการ
- ๘) ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม
- ๙) รับฟังความคิดเห็นต่าง สร้างสัมพันธภาพพี่น้อง

๓. แนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ๕ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านความโปร่งใส
- ๒) ด้านความพร้อมรับผิด
- ๓) ด้านการปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน
- ๔) ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร
- ๕) ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน

ที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว

ที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุม

ที่ประชุม ไม่มี

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ
ผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

คำนำ

ตามที่สำนักคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวก เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นไปภายใต้แนวคิด Open Data to Transparency ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ที่ให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA (ร้อยละ ๙๒) โรงพยาบาลสิรินธร จึงได้จัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๒. บทที่ ๒ รูปแบบ ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
๓. บทที่ ๓ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๙

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลสิรินธร

โรงพยาบาลสิรินธร ได้จัดการประชุมให้ความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริตและค่านิยมสุจริตแก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสิรินธรให้เกิดความยั่งยืน และถูกต้อง
๒. เพื่อปรับมาตรฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ ในโรงพยาบาลสิรินธรเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน
๓. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ขั้นตอนการดำเนินการประชุม

๑. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร กล่าวเปิดประชุม
๒. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน และให้ความรู้เรื่องจิตพอเพียง ด้านทุจริต (STRONG)

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interests มีการใช้คำภาษาไทยไว้หลายคำ เช่น “ผลประโยชน์ทับซ้อน” “ผลประโยชน์ขัดกัน” “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” ถ้อยคำเหล่านี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นการที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Governance) โดยทั่วไปเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ กล่าวทั้งเป็นสถานการณ์ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบของตัวเงิน แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินมีลักษณะ ๗ ประการ ดังนี้

๑. หาผลประโยชน์ให้ตนเอง คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน เป็นต้น

๒. รับผลประโยชน์ คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรและรับเงินจากผู้มาเสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น
๓. ใช้อิทธิพลเป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ ส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม
๔. ใช้ทรัพย์สินทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การใช้รถยนต์ หรือคอมพิวเตอร์ราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น
๕. ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนน จึงรีบไปซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าวตัดหน้าไว้ก่อน เป็นต้น
๖. รับงานนอก ได้แก่ การเปิดบริษัททำธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่ เช่น เป็นนักบัญชี แต่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้กับหน่วยงาน เป็นต้น
๗. ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง คือการไปทำงานให้กับผู้อื่นหลังจากที่ทำงานเดิมโดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เดิมมาชิงงาน หรือเอาประโยชน์โดยไม่เป็นธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบายและแผนของธนาคารประเทศไทยไปช่วยธนาคารเอกชนอื่นๆ หลังจากเกษียณ เป็นต้น

นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest) “ผลประโยชน์” คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าในทางบวกหรือลบ “ผลประโยชน์ส่วนตน” ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง ศัตรูเมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ ได้หรือเสียประโยชน์เมื่อนั้นก็ถือว่ามีความเกี่ยวเนื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์ส่วนตน มี ๒ ประเภท คือที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงิน (nonpecuniary)

๑. ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้ององค์การสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่น ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลดของขวัญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรี อื่นๆ

๒. ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรม ทางสังคม วัฒนธรรมอื่นๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิแนวคิด มักอยู่ในรูปความสำเอียง/อคติ/เลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

หน้าที่สาธารณะ (public duty) หน้าที่สาธารณะของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐคือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ (public interest) คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้ง ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนอื่นๆ ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา อาสาสมัคร

ผลประโยชน์สาธารณะ คือประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของผลประโยชน์ของปัจเจก บุคคล และไม่ใช่ผลประโยชน์ของกลุ่มคน การระบุผลประโยชน์สาธารณะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถให้ความสำคัญอันดับต้นแก่สิ่งนี้โดย

- ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
 - ทำงานตามหน้าที่ตามกรอบและมาตรฐานทางจริยธรรม
 - ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจจะมีและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ มีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ต้องจำกัด ขอบเขตที่ประโยชน์ส่วนตนจะมามีผลต่อความเป็นกลางในการทำหน้าที่
 - หลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการทำหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
 - หลีกเลี่ยงการกระทำ/กิจกรรมส่วนตนที่อาจทำให้คนเห็นว่าได้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน
 - หลีกเลี่ยงการใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
 - ป้องกันข้อครหาว่าได้รับผลประโยชน์ที่ไม่สมควรจากการใช้อำนาจหน้าที่
 - ไม่ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหรือข้อมูลภายในที่ได้ขณะอยู่ในตำแหน่ง ขณะที่ไปหาตำแหน่งงานใหม่
- ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

องค์กรสากล คือ Organization for Economic cooperation and Development (OECD) นิยามว่าเป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ทับซ้อนมี ๓ ประเภท คือ

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่า มีแต่จริงๆ อาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมี จริยธรรมเท่านั้นแต่ต้องทำให้คนอื่นๆ รับรู้ และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดเบียนกัน (competing interests) มี ๒ ประเภท

๑. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทมากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะ บทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่นๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้เพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้ประโยชน์แก่การทำบทบาท หน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุพติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติ ต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือ การตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

ความหมายและประเภทของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ความขัดแย้ง (Conflict) สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิด แนวทางปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตน (Private Interests) เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ โดยเห็นว่ามีความคุ้มค่าที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย(เพ็ญศรีวิญญานนท์,๒๕๒๗,๑๕๔)

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) หมายถึงสิ่งใดก็ตามที่ทำให้ประโยชน์สุขแก่บุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะ ยังหมายรวมถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในฐานะพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงประโยชน์แก่ตนเอง กลุ่มหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นละเมิดทางจริยธรรม และส่งผลกระทบต่อหรือความเสียหาย ต่อประโยชน์สาธารณะ คำอื่นที่มีความหมายถึงความขัดแย้งกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ได้แก่ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ และรวมถึงคอร์รัปชั่นเชิงนโยบายคอร์รัปชั่นสีเทา

แนวคิดของวิชาการ ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนไว้ ๔ ประการดังนี้

๑. ความหมายอย่างกว้างหมายรวมถึงการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างยิ่งต่อหน่วยงานหรือองค์การหรือต่อส่วนรวมแต่ดำเนินการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองครอบครัว และเพื่อนฝูง